

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Ciobanu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vicolemn” cu privire la încasarea plăților salariale, a penalității, efectuarea înscrierilor în carnetul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vicolemn” și s-a menținut hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni,

c o n s t a t ă :

La 07 mai 2018, Iurie Ciobanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vicolemn” cu privire la încasarea plăților salariale, a penalității, efectuarea înscrierilor în carnetul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în perioada 01 ianuarie 2012 - 28 februarie 2014 a activat în funcția de vopsitor de mobilă în cadrul SRL „Vicolemn”, amplasată în satul Bumbăta, raionul Ungheni, administratorul companiei fiind Victor Cepoi și având un salariu lunar de 5000 lei. În momentul angajării a prezentat administrației SRL „Vicolemn” toate actele necesare (carnetul de muncă și copia buletinului de identitate).

Iurie Ciobanu a relatat că, în luna ianuarie 2014, deoarece s-a îmbolnăvit a fost nevoit să se adreseze la medic, unde a constatat că nu i s-au făcut înscrierile necesare în carnetul de muncă, nu i s-au plătit contribuțiile la CNAM și CNAS, polița de asigurare nu era activă și nu avea acces la asistența medicală primară asigurată de stat, conform poliței de asigurare medicală.

Reclamantul a mai specificat că din februarie 2014 a început să frecventeze spitalul oncologic și suportând mai multe intervenții chirurgicale, i-a fost acordat gradul I de invaliditate cu 15% capacitate de muncă, iar la 24 mai 2017, a fost reconfirmat pe viață cu zero procente capacitate de muncă.

Iurie Ciobanu a invocat că pe parcursul serviciului, nu a beneficiat de drepturi salariale, administrația companiei promițându-i că va primi toate restanțele salariale.

Ulterior, s-a adresat pârâtei și a solicitat să-i achite salariile, însă solicitarea nu i-a fost satisfăcută.

Mai mult, reclamantul a menționat că a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vicolemn”, solicitând stabilirea stagiului de muncă, iar prin hotărârea din 04 ianuarie 2018 a Judecătorei Ungheni s-a stabilit că Iurie Ciobanu a activat în funcția de muncitor al SRL „Vicolemn” de la 01 ianuarie 2012 până la 28 februarie 2014.

Iurie Ciobanu a relatat că a expediat repetat o cerere pârâtei, prin care a solicitat să-i achite salariul pentru perioada sus-indicată și a efectua înscrierile în carnetul de muncă, însă prin răspunsul său SRL „Vicolemn” a menționat că a activat în cadrul companiei doar două săptămâni. Ulterior, la 13 aprilie 2018 a expediat pârâtei o altă cerere, prin care a solicitat soluționarea litigiului pe cale amiabilă, însă până la data depunerii cererii de chemare în judecată pârâta nu a întreprins nimic pentru soluționarea litigiului.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul SRL „Vicolemn” în beneficiul său a restanței pentru plățile salariale în sumă de 125000 lei, a penalității în sumă de 28125 lei, a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3000 lei, obligarea pârâtei să efectueze înscrierile în carnetul de muncă cu indicarea perioadei de activitate în cadrul companiei.

La 08 octombrie 2018, SRL „Vicolemn” a depus o cerere, prin care a solicitat respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Iurie Ciobanu (f.d. 43-44).

În cadrul judecării cauzei, Iurie Ciobanu a depus cerere, solicitând repunerea în termen a cererii de chemare în judecată (f.d. 45).

Prin încheierea protocolară din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Ungheni s-a respins cererea depusă de SRL „Vicolemn” cu privire la respingerea acțiunii ca tardivă, deoarece prevederile art. 186¹ Cod de procedură civilă au intrat în vigoare la 01 iunie 2018, însă acțiunea a fost depusă la 07 mai 2018, anterior intrării în vigoare a sancțiunii procedurale, iar conform art. 3 alin. (3) Cod de procedură civilă, legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătorei Ungheni s-a admis parțial acțiunea înaintată de Iurie Ciobanu.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Vicolemn” în beneficiul lui Iurie Ciobanu a restanței salariale în sumă de 125000 lei, a plății de întârziere a salariului în sumă de 28125 lei și a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

S-a obligat SRL „Vicolemn” să efectueze înscrierile în carnetul de muncă cu privire la activitatea lui Iurie Ciobanu în cadrul respectivei întreprinderi.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Vicolemn” în beneficiul lui Iurie Ciobanu a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Vicolemn” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 4693,75 lei. În rest, s-a dispus respingerea pretențiilor reclamantului (f.d. 65, 69-75).

La 04 martie 2018, SRL „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Tudor Țurcanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătorei Ungheni, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu

pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Iurie Ciobanu.

Prin decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de SRL „Vicolemn” și s-a menținut hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni (f.d. 109-117).

În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că reclamantul, în perioada 01 ianuarie 2012 - 28 februarie 2014 a activat în funcția de muncitor la SRL „Vicolemn” cu sediul în satul Bumbăta, raionul Ungheni, fapt confirmat prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 04 ianuarie 2018, definitivă și irevocabilă, care în temeiul art.123 alin. (6) Cod de procedură civilă, deține putere de lucru judecat și nu urmează a fi demonstrate (f.d. 11).

Totodată, instanța de apel a relatat că apelanta SRL „Vicolemn” a pretins că acțiunea depusă de Iurie Ciobanu este tardivă, argument calificat ca fiind neîntemeiat, ce rezultă din interpretarea eronată a dispoziției art. 355 alin. (1), lit. b) din Codul Muncii și a menținut soluția instanței de fond în această privință, or termenul începe să curgă din data nașterii dreptului la acțiune al salariatului și anume din 05 februarie 2018, astfel încât acțiunea a fost înaintată în interiorul termenului de 3 ani de zile, cu respectarea prevederilor art. 355 alin. (1), lit. b) din Codul muncii.

Instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute argumentele apelantei precum că intimatul Iurie Ciobanu a activat în cadrul SRL „Vicolemn” cu sediul în satul Bumbăta, raionul Ungheni doar 2 luni, în situația în care materialele cauzei demonstrează contrariul. De asemenea, s-a considerat neîntemeiat și argumentul apelantei precum că salariul intimatului nu era de 5000 lei, în condițiile în care a recunoscut acest fapt în ședință de judecată și că Iurie Ciobanu a fost angajat neoficial, declarații ce se confirmă prin înregistrarea audio a ședinței de judecată din 18 septembrie 2017.

Colegiul civil a apreciat critic și alegația apelantei referitor la faptul că Iurie Ciobanu a primit plățile salariale pentru activitatea desfășurată la SRL „Vicolemn”, în condițiile în care în ședință de judecată s-a constatat contrariul. Astfel, angajatorul nu și-a realizat obligațiile de achitare a salariului, iar în temeiul art. 330 alin. (1), lit. e) și f) din Codul Muncii, salariatul Iurie Ciobanu deține acest drept, angajatorul fiind obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, ceea ce denotă temeinicia acestei cerințe, din care considerente a fost menținută soluția instanței de fond.

Cu referire la cerința de efectuare a înscrisurilor în carnetul de muncă, instanța de apel a remarcat că și aceasta își găsește aplicare în prezenta speță. Or, deși începând cu 01 ianuarie 2019 prevederile Codului muncii cu privire la ținerea carnetului de muncă și Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007 privind carnetul de muncă sunt abrogate, datele care necesită a fi înscrise în carnetul de muncă se referă la stagiul de muncă în perioada 01 ianuarie 2012 – 28 februarie 2014, perioadă în care aceste prevederi erau în vigoare, iar ținerea și completarea carnetului de muncă era obligatorie.

Mail mult, Colegiul civil a relatat că este justificată soluția instanței de fond referitor la încasarea prejudiciului moral în cuantumul în sumă de 10000 lei, fiind unul echitabil în raport cu suferințele cauzate. Astfel, deși apelanta nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, contrar exigențelor art. 118 Cod de procedură civilă nu invocă niciun temei legal de casare a acesteia, nu prezintă nicio probă admisibilă și pertinentă în sensul art. 121 Cod de procedură civilă, în pofida faptului ca sarcina de

probațiune aparține angajatorului.

La 13 ianuarie 2020, SRL „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco a declarat recurs împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Iurie Ciobanu ca fiind prescrisă.

În motivarea recursului, SRL „Vicolemn” a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel au interpretat eronat prevederile legislației în vigoare, referitor la prescripția extinctivă, deoarece potrivit circumstanțelor cazului dreptul la acțiune a lui Iurie Ciobanu s-a născut a doua zi când a survenit termenul de achitare a primului salariu, de la 01 ianuarie 2012 până la 28 februarie 2014. Or, intimatul a cunoscut despre pretinsa încălcare a dreptului său și era în drept să se adreseze în instanță.

Recurenta a relatat că Iurie Ciobanu urma să se adreseze în instanță în perioada 01 martie 2014 – 01 martie 2017.

Mai mult, SRL „Vicolemn” a menționat că în ceea ce privește hotărârea din 04 ianuarie 2018 a Judecătoriei Ungheni, prin care s-a stabilit perioada de activitate a lui Iurie Ciobanu în cadrul companiei, aceasta nu poate schimba sau influența curgerea termenului de prescripție stabilit prin norma imperativă a legii. În cadrul examinării cauzei nu s-a stabilit vreo circumstanță obiectivă care ar demonstra că Iurie Ciobanu a fost împiedicat să înainteze acțiunea în judecată în perioada 01 ianuarie 2012 – 28 februarie 2014.

Recurenta a mai relatat că Iurie Ciobanu în decursul examinării cauzei a recunoscut faptul omiterii termenului de adresare în judecată, fapt confirmat și materializat prin depunerea cererii cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, însă nici prima instanță, nici instanța de apel nu au acordat atenție acestei circumstanțe deosebit de importante.

Totodată, SRL „Vicolemn” a invocat că Iurie Ciobanu nu a confirmat prin probe că salariul acestuia a fost de 5000 lei, acest quantum rezultă doar din declarațiile unilaterale prezentate de intimat și nu se confirmă prin probe scrise sau declarațiile martorilor. Mai mult, intimatul a invocat date eronate precum că nu a primit niciodată salariul, deoarece în cadrul examinării cauzei a comunicat că a primit un salariu în sumă de 5000 lei. Astfel, pretențiile cu privire la încasarea restanței urmau a fi micșorate de la 125000 lei la 120000 lei, însă atât prima instanță, cât și instanța de apel au ignorat acest fapt.

Recurenta a mai indicat că referitor la capătul de cerere cu privire la încasarea plății de întârziere, prima instanță a admis integral cerința, în pofida faptului că nu a fost anexat calculul sumei pretinse spre încasare.

La 23 ianuarie 2020, în adresa intimatului Iurie Ciobanu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Vicolemn”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 132).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 07 noiembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 118), însă date privind recepționarea deciziei instanței de apel la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului

instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentei de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, Latourniere vs Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen vs Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, Kukkonen vs Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Papaioannou vs Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45; Baydar vs Olanda, 24 aprilie 2018, parag. 46; Guelfucci vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vicolemn”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu